

Handläggare
Thomas Levin
Telefon: 08-50808056

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2020-06-16

Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ann-Christine Hansson
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsledningskontoret tagit fram riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag. Avsikten är att säkerställa att bidrag inte ges till föreningar/organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter.

Stadsdelsförvaltningen instämmer helt med intentionerna bakom förslaget. Det är viktigt att skattemedel aldrig används för att gynna krafter som motverkar demokrati och allas lika värde. Det finns dock, enligt förvaltningen, skäl att överväga instruktionerna i regelverket. Staden bör undvika att skapa onödigt byråkratiska system för handläggning av relativt små ärendegrupper.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 11 juni 2020. Stadsdels-

nämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet.

Bakgrund

I budget för 2020 fick kommunstyrelsen uppdrag att ta fram riktlinjer för att garantera att staden olika nämnder och styrelser på ett entydigt sätt behandlar ansökningar om bidrag från civilsamhället och avvisar alla ansökningar från organisationer som motverkar demokratin eller på annat sätt motarbetar enskildas möjligheter att utöva sina demokratiska fri- och rättigheter.

Stadsledningskontoret har nu i samarbete med några nämnder utarbetat ett sådant förslag. Av riktlinjerna framkommer att nämnderna ska föra in ett demokrativillkor i sina riktlinjer eller rutiner för handläggning av förenings- och kulturbidrag. Demokrativillkoret konkretiseras i riktlinjerna genom att bidrag inte ska lämnas till en förening/organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

I förslaget finns tydliga exempel på hur de fyra punkterna kan granskas.

Förslaget reglerar också i detalj vad en ansökan ska innehålla. I grunden föreslås att följande uppgifter ska lämnas:

- Föreningens/organisationens namn
- Organisationsnummer
- Skatter och avgifter
- Moms, arbetsgivaravgifter eller F-skatt
- Skulder hos kronofogden
- Styrelse
- Postadress till föreningen
- Beslut som visar föreningens samtliga firmatecknare
- Personnummer samtliga firmatecknare
- Föreningens stadgar
- Protokoll senaste årsmötesprotokoll, får ej vara äldre än 1 år
- Föreningens senaste verksamhetsberättelse
- Ekonomisk redovisning
- Eventuella medsökande föreningar (organisationsnummer)
- Samma uppgifter som ovan för medsökande föreningar
- Andra pågående ansökningar för projektet

Ytterligare krav ställs på ansökningar som överstiger ett halvt basbelopp. Då ska också kompetens, kvalifikationer och erfarenheter hos ledare och företrädare bedömas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen begär idag in uppgifter om ordförande, kassör och revisor. Därutöver efterfrågas kontaktuppgifter till den som ansvarar för projektet om det är någon annan person. Ansökan ska innehålla föreningens organisationsnummer samt bankkonto. Till ansökan ska fogas projektbeskrivning samt senaste verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning. Ansökningar hos andra bidragsgivare ska också anges. Om föreningen tidigare erhållit bidrag ska en redovisning för detta dessutom lämnas.

Förvaltning kan inte se behovet av att inhämta uppgifter om hela styrelsen eller samtliga firmatecknare om dessa uppgifter inte ska användas. Det är inte heller rimligt att varje år kräva in stadgarna från PRO, SPF, friluftsförbundet eller någon av våra stora idrottsföreningar; föreningar som utgör den stora majoriteten sökande i vårt stadsdelsområde. I normalfallet bör inte heller skatter, moms eller skulder hos kronofogden krävas in från dessa och liknande, återkommande sökande föreningar.

Förvaltningen förstår att dessa uppgifter kan vara nödvändiga i vissa fall, men de bör inte vara obligatoriska.

I enstaka fall under senare år har stadsdelsnämnden beslutat om bidrag till verksamheter som inte uppfyller grundkraven. Det har till exempel handlat om en grupp som föräldravandrar. De har ingått i ett större nätverk med inte varit formellt organiserade. Verksamheten har varit väl känd och uppskattad av förvaltningen. Bidragen har till exempel handlat om inköp av varselkläder eller telefonkort. Det bör på något sätt vara möjligt att göra undantag från regelverket i sådana fall.

Föreningsbidrag utgör en mycket blygsam del av stadsdelsförvaltningens verksamhet. I normalfallet är det inte rimligt att förvaltningen ska granska kompetensen hos de ledare eller föredragshållare som ska medverka i ett projekt. Detta krav bör inte vara obligatoriskt, inte ens vid ansökningar som överskrider ett basbelopp.

När kommunfullmäktige så småningom antagit nya riktlinjer kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till anpassningar av nämndens lokala regler.

Jämställdhetsanalys

Normalregeln är enligt riktlinjerna att alla ska behandlas lika, oavsett könstillhörighet. Det finns dock möjligheter till undantag för föreningar som riktar sig till t.ex. kvinnor eller HBTQ-personer. Någon särskild jämställdhetsanalys härutöver bedöms inte behövas.

Bilagor

1. Förslag till riktlinjer för bidrag
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande